

Sollerö Pensionärsförening

Efter att ha studerat protokoll från åren 1982-83 konstateras att den då på Sollerön befintliga pensionärsföreningen var riksansluten. Detta innebar att en större del av medlemsavgiften (30:-) gick till riks- och distrikts-organisationerna. Kvar blev en summa på 9:-/medlem. Det diskuterades om att gå ur denna riksorganisation och bilda en fristående, opolitisk pensionärsförening och därmed använda hela medlemsavgiften för medlemmarnas bästa.

Detta beslöts och den 14 januari 1983 hölls möte i kommunalhuset med den nya Sollerö Pensionärsföreningen. Dess första styrelse blev; ordf. Bo Källman, Arvid Knutz, Margit Larsson, Ellen Ekmark, D Gunnar Larsson, Albert Stunis och Greta Markus. Årsavgiften fastställdes oförändrad 30:-. Antalet medlemmar i föreningen har varit, enligt uträkning ur ekonomisk berättelse 1/1 – 31/12 1983; 155 st.

Verksamhet bedrevs med kommittéer för resor, dans, handarbeten, kaffe vid sammankomster, samt övriga program. Representanter i pensionärsråd fanns också. Det är således snart dags att fira 20-årsjubileum för Sollerö Pensionärsförening. Måne detta kan vara något att se fram emot.

Vid årsmötet som hölls 5 februari 2002 fick Sollerö Pensionärsförenings styrelse detta utseende; Thore Kollenhag, ordf., Alice Starkenberg, sekr, Margit Stunis, kassör, Maj-Britt Svensson, v. ordf. samt Maj-Britt Englund. Dessa är ordinarie ledamöter. Ersättare blev Bror Jönsson och Sven Mickels. Alla valda på ett år, vilket är regel i vår förening. Medlemsantalet var den 31 december 2001; 317 personer.

Styrelsens uppgift är inte bara att leda föreningens verksamhet i alla dess avseenden utan den är också programkommitté. Detta innebär att ordna med underhållning vid årsmötet och ordinarie kvartalsmöten.

För några år sedan startades vad vi kallar ”trivselträffar”. Programmet för dessa träffar består av underhållning av varierande slag, internbingo, lotterier med spännande dragningar samt kaffe med dopp, allt till en ringa kostnad för medlemmarna. Dessa träffar har varit efterfrågade, uppskattade och vad jag förstår populära. Träffarna förläggs till ön eller till bystugor i byarna runt om, som har stora lokaler, och där vi har våra medlemmar. Besökarnas antal överstiger alltid 100-talet!

Hur bedrivs då vår föreningens verksamhet? Hur roar vi oss, hur trivs vi tillsammans? Svar på dessa frågor avges av medlemmar med särskild funktion i text som följer!

*För styrelsen
Thore Kollenhag, ordf.*

Läsecirkel

Hösten 2000 började vi inom pensionärsföreningen med en läsecirkel som vi kallar Läslustan, lust att läsa. Det är en så enkel form av cirkel. Vi samlas varannan vecka och var och en tar med sig böcker som man tycker om, presenterar dem och den som vill får låna. Varje gång man går hem från en sammankomst har man med böcker för nya läsoplevelser. När flera läst samma bok blir det ofta diskussion och ibland är åsikterna ganska olika.

Vi har läst många olika slags böcker, gamla klassiker, dokumentärer, historiska böcker, nytgivna och gamla. Några exempel: Solsjenitsyn: En dag i Ivan Denisovitjs liv, Jerzy Einhorn: Utvald att leva, Coretta King: Mitt liv med Martin Luther King, Vilhelm Moberg: Min svenska historia, Peter Englund: Ofredsår, James Mc Bride: Som vattnets färg, Elsie Johansson: Nancy, Jan Guillous böcker om Arn, Einar Wallquist: Lappmarksdoktorn, en bok om Lars Dahlin, präst på Sollerön i början på förra seklet. Några nyare böcker om Sollerön har vi också haft med. Anna-Greta Sättare: Vykort från ön och Irene Haltiner: Året på Sollerön. Vi har även poesi med och läser dikter för varandra. Särskilt minns vi när Mia läste Kerstin Hed för oss. Hon kan inte längre se att läsa utan deklamerar ur minnet. Hennes förråd är mycket stort.

Vi är nu 12 medlemmar i vår cirkel. Under den här tiden har vi över hundra böcker som cirkulerat. En del har bara fått en läsare, medan man fått stå i kö för andra. Och vi fortsätter. Det är roligt att läsa!

Britta Hansson, f Byrén

Arbetsmöten

SPF:s kvinnor träffas var fjortonde dag under trivsamma former i Prästgården, där vi småpratar, handarbetar, dricker kaffe och äter smörgås.

Arbetskommittén utses vid höstmötet. Kommittén som köper in material är närvarande vid alla möten och ser till att alla trivs.

Behållningen av lotterier och auktionen går till föreningens aktiviteter. De som inte kommer till symötena, skänker olika alster i samband med auktionen.

Frida, Karin, Ingegerd, Margit och Gerd

Birgitta, Lill Anna och Majken m.fl syr soldsöm under ett arbetsmöte i Prästgården.

Körverksamhet

Bland Sollerö Pensionärsförenings alla aktiviteter finns också körverksamhet. Det började för många år sen med en liten tvåstämmig damkör, ledd av Hildur Israelsson. Ledarskapet övertogs sedan av Erik Andersen, då nytillträdd kantor på Sollerön. Så småningom blev det, tack vare att ett par modiga mannar anslöt sig, en trestämmig blandad kör som övar på måndagar, i regel varannan vecka, på Stoltgården.

Vi är 10 – 12 glada sångare som av Erik förses med nya noter efter hand och har nu en repertoar som omfattar 148 olika sånger och visor. Många av dem har Erik, vårt ”allt i allo”, arrangerat.

Kören har upprepade gånger ordnat musikkaféer på Stoltgården, där Sune Berglund på sin tid och senare Erik Danielsson förtjänstfullt medverkat, Sune med fiol och Erik med trumpet. Erik Andersen själv med pianomusik och solo-sång. Det förtjänar nämnas att det piano, som Pensionärsföreningen skänkt, verkligen kommer till användning, bl a vid varje sångövning då Erik stöder kören med ackompanjemang. Det är ju sällan kören sjunger a capella, d.v.s. utan instrument..

Framträdanden har vidare gjorts vid gudstjänster i Sollerö kyrka, vid fäbodgudstjänster, vid olika tillfällen i Gesunda bystuga, i Siljansnäs, i Siljansfors och i Borstnäs. Vid de tillfällen då piano ej finns att tillgå ställer Erik upp med dragspel eller synt.

Vid jultid sjunger kören alltid julsånger på Stoltgården. Då bjuder vi också på kaffe med hembakat bröd och det uppskattas verkligen, både sång och traktering. Så blir det en paus i verksamheten tills vi i början av februari av vår outröttlige ledare kallas till att starta på nytt. Då ställer vi upp, glada och förväntansfyllda, ty ”Sången ädla känslor föder, hjärtats nyckel heter sång”.

Ingegerd Bond

Pensionärskören övar i Gesunda bystuga under ledning av kantor Erik Andersen.

Boule

Första gången jag såg boule spelas, var i TV. På en grusplan i Frankrike, någonsans i utkanten av Paris, var det några äldre gubbar som först kastade ut en liten kula. Sedan kastade en av dem en betydligt större kula intill den lilla. När alla hade kastat färdigt blev det mätning, för att se vilken eller vilka kulor som låg närmast den lilla kulan.

Jag fick uppfattningen, att det var två tremannalag, som spelade mot varandra. Här i Sverige kunde man i någon tidning se Prins Bertil i något lag spela samma form av spel, som kallades boule. Många såg nog detta som någon slags överklassport.

Vi inom Sollerö Pensionärsförening började spela boule på grusplanen vid Idrottsparken. Senare när vi blev så många att utrymmet inte räckte till, flyttade vi till Idrottsplatsen i Gesunda. I Gesunda blev det gott om plats, trots att man kunde räkna in uppemot ett femtiotal spelare, kl 11 på torsdagarna. Vintertid spelade vi på vinden en trappa upp i ett hus bredvid gamla Mejeriet i Mora. När den nya hallen i Vinäs blev klar, spelar vi där varje torsdag, vintertid från kl 11.00. Det är en förnämlig hall med värme, kafeteria och toalett.

Boule är ett lagspel och spelas på grusplan med vissa minimimått. Lillen - en tråkula - kastas från kastcirkeln c:a 6 - 10 meter. Spelarna försöker med sina metall-

Vem är närmast lillen här? Intensiv mätning vid en omgång boule på banan i Gesunda

klot komma så nära lillen som möjligt. Motståndarnas klot kan krockas bort. Poäng räknas dem tillgodo som kommit närmare lillen än motståndarna. Vid tveksamhet företas mätning. Lag som först når 13 poäng vinner.

Inom matchområdet är det förbud mot rökning och alkoholförtäring. Inga mobiltelefoner får vara påslagna. Intresset för boule har på sista året ökat kraftigt och spelas numera över hela landet.

Ett par timmar boulespel, en gång i veckan, gör att vi i Sollerö Pensionärsförening har något att se fram emot. Torsdagarna är numera höjdpunkten på veckan! Kom med och spela! I vårt gäng är ingen bra och ingen dålig, vi har bara roligt! – Det är synd att det bara är en torsdag i veckan, sa Glad Jerk.

Axel Bohm

Resor

Sollerö Pensionärsförening är en resglad förening som gjort många resor under årens lopp. Här följer en redogörelse för de sju resor som genomfördes under 2001.

Maj och augusti

Endagsresor till Grythyttans Gästgivargård med Måltidens hus, där bl a Nordens största kokboksmuseum är inrymt. Den äldsta boken är från 1600-talet. Vi besökte också Loka Brunn och Bredsjö Osttillverkning.

Juni

Fem dagar i Skåne, mest Österlen. Vi besökte Kivik med Äpplets hus, Trolle-Ljugby slott, Bosjö kloster och Stockboda gård. Här i Österlen finns också Dag Hammarskjölds sommarhus Backåkra och hans meditationsplats. Vi såg också Ale stenar, nordens största skeppssättning. Över Öresundsbron kom vi till Köpenhamn och vidare till Helsingör och med färjan tillbaka till Helsingborg och Skåne.

Juli

En endagsresa till Värmland, där vi besökte Tössebergsklätten, Gulita klack i Gösta Berlings saga, Sillegården, västra Ämtervik och Klässbols väveri, Sunne. Ekshärads kyrka och kyrkogården med de fina järnkorsen.

Augusti

Jämtland. I Vemdalen såg vi den åttkantiga kyrkan och i Persåsen Leif Wikners konst. Nybyn i Lits socken grundades av Solleröbor 1827. Deras ättlingar välkomnade oss nu med ett fint uppdukat kaffebord med gott hembakat bröd. Alvi Berglund hade gjort en historik över Solleröborna. Vi tittade också på minnesstenen som restes 1927 vid 100-årsjubileet. Vi tackade med en insamlad penninggåva. Alvi Berglund och Gunvor Jönsson, som ordnat detta för oss fick varsin soldtacka.

September

En hemligkyrkresa gick till Venjan, där Jan Busk höll högmässa. Sedan for vi till Johannisholms Vårdshus och Johannes kapell, där vi sjöng "Härlig är jorden". I Siljansfors stannade vi för att se på Axel Lärkas video om flottningen i Ryssån under 40-talet.

November

Endagsresa till Hå i Hälsingland, där det var julmarknad. Vi besökte också Prästnäsgården, Delsbo och Dellenborg.

Vi har också ordnat pensionärsdanser i Sollerö-parken, sju inne i lokalen och tre på logen. Det har varit bra orkestrar och trevliga dansanta pensionärer!

Birgit Rapp.

SPF Sollerön, Norge-resan 2000 05 09

"Några minnesnoteringar om vad vi sett och upplevat, nedtecknade på en papperspåse under hemresan."

Nu resan är slut och hemåt vi fara,
det känns lite ledsamt i vår lilla skara.
Vi rest genom Norges undersköna land
med bussen som Ola rattat med säker hand.

Vi sett så mycket – men minnes vi Elverum,
Lillehammer och minnesstatyn i Nybergssund,
och vikingaskepp och ishall i berg,
och OS-hoppbacken med kaffe, och Dovrefjell.

Sen Åndalsnes med snöhöljda toppar, som glittrar i sol
och gårdar och fåren och brudslöjors flor.
En skönhetsupplevelse av stora mått
tänk så underbar natur vi skåda fått.

Men äventyret numro ett var Trollstigens branter.
visst kändes det kusligt – håller vägens kanter?
Men med en bön till vår Herre och tack till vår Ola,
efter en oförglömlig tur kom vi ner på "jola".

Och Ålesund vid havet med fiskebåtar och hamn,
på slingrande väg till fjälltoppens kam,
med "stue" och sedan akvariet det stora
där dykaren matar fiskarna så noga.

Genom tunnlar, över broar, djupt i havet vi fara,
till Kristiansund på Atlanterhavsvejen den underbara.
Vi hann inte se så mycket, god mat vi dock fick,
och sportarenan i Molde gav oss också en kick.

Nu vill jag er tacka för dagar som gått,
för trevlig gemenskap i stort som i smått.
Och Birgit och Ola jag särskilt tacka vill,
vi ses och minns – och tiden står ej still.

Sarlas Anna

Gymnastik och dans

Gymnastiken startades av Britta Melander, inflyttad stockholmare, år 1990. Gruppen består av ca 15 medlemmar, en del av dem är hemvändande solleröbor, som efter pensioneringen funnit att ”borta är bra, men hemma bäst”.

Dansgruppen ”Soldringen” kom till 1994 och tränar i samband med gymnastiken. Anna Arvelin återvände till ön efter 40 år i försakingringen, mesta tiden i Västergötland, där det dansades hej vilt! Gilledanser är variationer på de klassiska folkdanserna och Anna hade klart för sig att fanns det inte sådana danser här hemma så fick hon väl flytta tillbaka till Tibro. Likväl flyttade inte Anna utan hon startade verksamheten. Detta tack vare att SPF Mora, ansluten till pensionärernas riksförbund, har en eldsjäl vid namn Gerd Thorson, som leder kurser i internationella danser, anpassade till pensionärer. Efter en kurs i Enafors 1993 startade en grupp i Mora och 1994 började Sollerön. Anna och Britta hjälptes åt och 1997 övertog Britta ledningen på Sollerön.

Det är inte bara träning. Gruppen har varit med om mycket spännande, i form av uppvisningar. Under Bosse Wallins tid som präst på Sollerön, förekom en hel del nytt i kyrkan, bl a bygudstjänster. Varje by visade upp sig med egna talanger, och när det blev Gruddbos tur föreslog han att vi skulle dansa i kyrkan. Säkert gillade inte alla den nymodigheten, men det gick bra och efter den debuten har gruppen dansat i kyrkan 3 gånger under pingsthelger efter Per Harlings mässa ”Träd in i dansen”. Det var ett krävande arbete att räkna ut så att danserna passade in i musik och körsång. Men gissa om det var roligt! Vi hade hjälp av Mora-gruppen sista året, då vi var för få på ön för att räcka till.

Gruppen har dansat vid föreningens sammankomster, vid Röda Korsets utflykter till Åsengården, på Hembygsgården, Sollerödagen 2001, tillsammans med Mora-gruppen vid Klockstapeln i Mora, för att nämna några.

Dansgruppen i sockendräkt framträder på Hembygdsgården.

Vart 5:e år arrangerar Gerd Thorson (nu fyllda 89 år) en dansfestival för grupper i hela landet. År 2000 var Mora och Sollerön med. Ca 500 pigga dansare hade i förväg övat in sina danser och mötte upp i Blå Hallen i Kungliga huvudstaden. En stor upplevelse, så klart!

Gruppen blev fotograferad i färg och ståtade på första sidan i Svenska Dagbladet. Tydligt gillade fotografen våra dansdräkter, som går i blått för Siljan och gult för solen. I kyrkan och bl a på Hembygdsgården dansar vi i sockendräkten. I övrigt är det lika som på pensionärsdanserna – karlar är en bristvara.

Alltså måste vi klä ut halva gruppen i långbyxor, den gruppen får då träna in kavaljerernas steg och det är inga problem.

Gymnastik är nog bra, men inte är den så glädjebetonad som dansen. För att gå till gymnastiken kanske man måste ”ta sig i kragen”. Till dansen går man frivilligt, och när man går därifrån har man inte ont någonstans. Nog måste väl en sådan motion vara hälsosam?! (Annas reflektion).

Mås Anna Arvelin